

Inzet Landelijk OV Toekomstbeeld

Algemeen	
Aan	Portefeuillehoudersoverleg Fysiek Domein
Van	Jordy van Slooten, Rowena Kuijper
Datum	26 oktober 2020
Verspreiden	Nee beperkt
Kenmerk	20.0006925

In het BO MIRT van eind november staat het Toekomstbeeld OV (TBOV) geagendeerd. De provincie Noord-Holland neemt daaraan deel. In dit memo staan de belangrijkste aandachtspunten die vanuit de regio Gooi en Vechtstreek worden meegegeven aan gedeputeerde Olthof. Het doel van dit memo is om de inzet voor de toekomst van het OV in deze en andere lobby trajecten voor de regio vast te stellen.

Samengevat zijn onze punten:

- de bouwsteen 2 extra IC Amersfoort CS – Hilversum - Amsterdam CS toevoegen aan het TBOV
- goederentreinen vanuit de Kijfhoek herrouteren via de Betuweroute zodat ruimte op de Gooicorridor ontstaat voor personenvervoer
- aandacht voor doorstroming HOV bus op A1 en A27 en ontwikkeling hubs langs de snelwegen
- nieuwe verbinding HOV bus verbinding Almere – Blaricum –Utrecht Science Park en (H)OV Hoofddorp – Uithoorn –Hilversum.

Aandacht voor de Gooicorridor

Wij vinden het een gemis dat de Gooicorridor Utrecht/Amersfoort-Hilversum-Amsterdam niet een aparte plek heeft binnen het OV toekomstbeeld. Mede doordat in het MIRT Oostkant Amsterdam geconcludeerd is dat een schaalessprong op de Gooicorridor op termijn nodig is en daar is afgesproken tussen de partijen om dit in het TBOV op te pakken.

Binnen de Gooicorridor vragen wij specifiek aandacht voor verbinding met Amsterdam CS en zien graag de bouwsteen 2 extra IC Amersfoort CS – Hilversum - Amsterdam CS uit het Regionaal TBOV Noord-Holland – Flevoland aan het landelijk TBOV toegevoegd worden. Dit past ook bij de toezegging in het besluit OV SAAL voor een studie naar een snelle rechtstreekse verbinding tussen Hilversum en Amsterdam Centraal. Wij beseffen ons dat de Gooicorridor met 12 treinen per uur per richting aan zijn maximumcapaciteit zit. Het uitbreiden van de dienstregeling naar 6 IC's is zonder omvangrijke en kostbare investeringen in de infrastructuur (aanleg van 4-sporigheid is nodig) niet mogelijk. Dit zou betekenen dat de Gooicorridor daarmee voor de toekomst 'op slot' zou zitten. Een zeer onwenselijke situatie mede gelet op de verstedelijkingsambities die de Regio Gooi en Vechtstreek en Regio Amersfoort hebben.

De scenario's voor Goederen oost NL (GON) die in het TBOV staan omschreven bieden volgens ons wel een kansrijke oplossing om enigszins tegemoet te kunnen komen aan de ambities voor de Gooicorridor. In de huidige en toekomstige situatie zijn er 2 goederenpaden per uur per richting gereserveerd voor een goederentrein die vanuit Kijfhoek via Bijlmer-Weesp richting Bentheim rijdt. Deze treinen kunnen ook via een andere, en bovendien snellere, route rijden, te weten de Betuweroute. Het vrijspelen van de goederenpaden biedt ruimte om 2 extra treinen in te passen waardoor het toch mogelijk wordt om de Gooicorridor extra doorgroeimogelijkheden te bieden. Op lange termijn is de

keuze voor herroutering van het spoorgoederenvervoer ons inziens onvermijdelijk, om ook op andere delen van deze route meer mogelijkheden voor het reizigersvervoer.

Het herrouteren van de goederentrein zal elders in het land voor nieuwe uitdagingen zorgen (i.e. de aanleg van een nieuw spoor Noordtak Betuweroute of upgrade van bestaand spoor), waardoor dit niet van vandaag op morgen is geregeld. Aanleg van de Noordtak van de Betuweroute is overigens ook een belang van goederenvervoerders. Deze beschouwen dit in hun marktvisie als belangrijkste prioriteit.

We stellen daarom dan ook een gefaseerde aanpak voor. De ambitie is om tenminste vanaf 2029 wanneer ook de realisatie van OV SAAL is voorzien, in de spits de goederentreinen niet langer via Weesp, maar via de Betuweroute te laten rijden. Dit biedt ruimte om in de spits met extra treinen te kunnen rijden over de Gooicorridor. Uiterlijk in 2040, maar liefst eerder, zien wij graag dat de Betuweroute de nieuwe voorkeursroute wordt voor de goederenvervoerders, en daarmee gedurende de hele dag extra capaciteit wordt geboden op de Gooicorridor.

Gezamenlijke inzet Provincie Noord-Holland en Regio Gooi en Vechtstreek:

Vanaf 2030:

- goederentreinen vanuit de Kijfhoek herrouteren via de Betuweroute in de spits,
- in de spits ruimte bieden voor extra IC Amersfoort CS – Hilversum - Amsterdam CS
-

Vóór 2040:

- alle goederentreinen vanuit de Kijfhoek herrouteren via de Betuweroute,
- gedurende de hele dag ruimte bieden voor extra IC Amersfoort CS – Hilversum - Amsterdam CS

Vraagstuk internationale trein naar Berlijn

Het is nog onduidelijk hoe de internationale trein naar Berlijn die momenteel elke 2 uur stopt in Hilversum in de toekomst zal gaan rijden. Mits deze een andere route zal gaan rijden (bijvoorbeeld via Almere en Zwolle) is de inzet hier niet voor te gaan liggen echter wel om compensatie te vragen. De inzet is het inruilen van deze treinen voor een IC verbinding Amersfoort/Hilversum – Amsterdam Centraal. We zullen deze inzet in dat geval ook afstemmen met andere belanghebbende partijen zoals die waarmee we samenwerken binnen de stuurgroep Gooicorridor (regio Amersfoort en Provincies Noord-Holland en Utrecht).

Kansen voor Bus rapid transit (BRT) en hubs

In Gooi en Vechtstreek zijn goede kansen voor (het versterken van) BRT naast inzet op de treincorridor. De provincie Noord-Holland en de gemeenten investeren momenteel al fors in HOV 't Gooi om BRT tussen Huizen en Hilversum te realiseren. Deze HOV bus maakt ook gebruik van de A27 (Huizen-Hilversum) en de A1 (Huizen-Amsterdam) en daarom is ook het Rijk nodig om een goede doorstroming van de bus nu en in de toekomst te garanderen. Uit het recente onderzoek naar verbreding van de A27 blijkt ook dat het OV baat heeft bij een betere doorstroming van de snelweg. Wij pleiten ervoor om multimodaal te kijken en bijvoorbeeld op filegevoelige trajecten een vrije baan (of doelgroepstrook) voor de bus te maken zodat de concurrentie met de auto kan worden aangegaan. Naast het bijhouden en verbeteren van de doorstroming op de A1 en A27 van de huidige HOV Amsterdam-Huizen-Hilversum zien wij kansen voor een nieuwe HOV verbinding Almere – Blaricum – Utrecht Science Park en een nieuwe (H)OV verbinding Hoofddorp – Uithoorn – Hilversum.

De (H)OV verbinding Hoofddorp – Uithoorn – Hilversum zal over de N201 gaan door Wijdemeren. De Regio Gooi en Vechtstreek en de provincie NH hebben Movares onderzoek laten doen naar de potentie van deze verbinding. Uit dit rapport kwam dat de lijn als HOV te weinig reizigers trekt en daarom weinig potentie heeft. Er is mogelijk wel potentie voor een streeklijn op deze verbinding. We willen

deze bouwsteen wel op de landelijke onderzoeksagenda voor BRT van het TBOV houden. We zien de bouwsteen vooral als een ambitie van tussen Hilversum en Hoofddorp de bereikbaarheid van de kleine kernen in het plassegebied te versterken. Als uit de TBOV onderzoeksagenda ook blijft dat er geen potentie is voor HOV dan zien wij graag een aanvullend onderzoek naar de potentie van een streeklijn (2x p.u.) die mogelijk ook versterkend werkt voor de bestaande verbindingen. Een HOV die in plaats komt van streeklijnen is niet wenselijk.

Aantrekkelijke mobiliteitshubs zijn ook nodig waar diverse vormen van mobiliteit samenkomen en de BRT-bus snel kan in- en uitrijden. Bij de verbreding van de A1 is bijvoorbeeld de hub Muiden P+R al gerealiseerd vanuit dit idee. Deze hub waar bussen vanuit Weesp, Huizen, Almere en Amsterdam samenkomen is zo succesvol dat er nu al onvoldoende capaciteit beschikbaar is voor auto en fiets parkeren. Dit laat zien dat ook langdurige betrokkenheid van RWS samen met provincies en gemeenten nodig is om hubs te blijven ontwikkelen. In onze regio ontwikkelen naast Muiden P+R ook andere hubs langs het hoofdwegenet zoals Crailo (A1 afrit 8), Eemnes P+R (A27 afrit 34) en Blaricum P+R (A27 afrit 35).

Reactie op inzet provincie Utrecht

De provincie Utrecht en regio Amersfoort hebben een brief naar het ministerie van I&W gestuurd omdat zij stellen slecht betrokken te zijn bij de besluitvorming rondom OV SAAL. Daarnaast heeft provincie Utrecht voorsortierend op het TBOV een brief uitgestuurd naar het Rijk (zie bijlage) met hun inzet. Onder punt 6C wordt daarvoor ook opgeroepen tot een verkenning nationale corridor A1 voor weg en spoor. Wij vinden dit zelf een te grote stap en onnodig om deze helemaal richting het oosten van Nederland te trekken. De uitkomsten van het MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam zijn nog steeds actueel en tonen aan dat er toekomstige knelpunten zijn op zowel weg en spoor. Bij deze nieuwe studie hebben wij geen direct belang. Echter mocht dit er wel komen dienen we uiteraard wel mee te doen voor de belangen voor de Gooicorridor. Onze inzet is dan dat de conclusies van het MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam integraal worden overgenomen in de nieuwe studie.